

WYMAGANIA EDUKACYJNE

ROK SZKOLNY	2026/27
KLASA	8 a
PRZEDMIOT	Wiedza o społeczeństwie
UCZĄCY	Katarzyna Dąbek
PODRĘCZNIK	Dziś i jutro podręcznik do wiedzy o społeczeństwie dla szkoły podstawowej wyd. Nowa Era 2024

1. ZAKRES WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH

Stopień dopuszczający.

Uczeń :

- ✓ ma fragmentaryczną wiedzę i podstawowe umiejętności określone w podstawie programowej,
- ✓ potrafi z pomocą nauczyciela wyjaśnić niektóre z terminów i zagadnień omawianych na lekcjach oraz wykonywać najprostsze zadania,
- ✓ posługuje się ubogim słownictwem,
- ✓ nie unika współpracy z grupą, ale nie wykazuje w tym własnej inicjatywy,
- ✓ rozpoznaje najprostsze związki przyczynowo-skutkowe,
- ✓ zna najprostsze pojęcia; wymienia podstawowe fakty dotyczące omawianych zagadnień społeczno-politycznych

Stopień dostateczny.

Uczeń :

- ✓ ma częściową wiedzę i podstawowe umiejętności określone w podstawie programowej,
- ✓ potrafi z pomocą nauczyciela wyjaśnić najważniejsze terminy i zagadnienia,
- ✓ wykonać typowe zadania o średnim stopniu trudności,
- ✓ umie kojarzyć niektóre zagadnienia,
- ✓ aktywnie współpracuje z grupą, czasami sam zgłasza się do odpowiedzi,
- ✓ poprawnie rozumie podstawowe zjawiska społeczno-polityczne,
- ✓ dokonuje prostych analiz, wiąże fakty w proste związki przyczynowo-skutkowe,
- ✓ potrafi wykorzystać wiadomości do celów praktycznych,
- ✓ jego wypowiedź jest uboga w słownictwo przedmiotu,

Stopień dobry.

Uczeń:

- ✓ samodzielnie wyjaśnia najważniejsze terminy i zagadnienia,
- ✓ ma podstawową wiedzę i umiejętności określone w podstawie programowej, posługuje się nimi w typowych sytuacjach,
- ✓ potrafi kojarzyć fakty, formułować własne opinie i wnioski,
- ✓ dba o styl wystąpienia,
- ✓ aktywnie współpracuje z grupą i zachęca innych do aktywności,
- ✓ często sam zgłasza się do odpowiedzi,
- ✓ jego odpowiedź jest spójna i poprawna pod względem językowym,
- ✓ zawsze chętnie uczestniczy w życiu szkoły i klasy

Stopień bardzo dobry.

Uczeń:

- ✓ ma wiedzę i opanował umiejętności określone w podstawie programowej, posługuje się nimi w różnych sytuacjach problemowych,
- ✓ samodzielnie wyjaśnia najważniejsze terminy i zagadnienia,
- ✓ logicznie kojarzy fakty,
- ✓ formułuje własne opinie i wnioski oraz potrafi przekonująco uzasadniać swoje zdanie, posługuje się bogatym i poprawnym językiem,

- ✓ aktywnie współpracuje z grupą, zachęca innych do aktywności i dba o dobrą jakość efektów pracy grupy,
- ✓ wykazuje inicjatywę, nie będąc zachęcany przez nauczyciela,
- ✓ bierze aktywny udział w życiu szkoły i klasy

Stopień celujący.

Uczeń:

- ✓ w pełni opanował treści zapisane w podstawie programowej,
- ✓ rozumie najważniejsze zjawiska i procesy społeczno-polityczne, zasady nimi rządzące, poddaje je samodzielnej analizie i ocenie,
- ✓ zna zasady i mechanizmy demokratycznego państwa prawa, samorządu, praw człowieka i obywatela oraz wydarzeń i zjawisk ze swojego najbliższego otoczenia społecznego,
- ✓ aktywnie uczestniczy w życiu społeczności lokalnej,
- ✓ poszukuje, weryfikuje i krytycznie analizuje informacji na tematy społeczne i polityczne,
- ✓ samodzielnie i sprawnie posługuje się wiedzą dla celów teoretycznych i praktycznych; prawidłowo argumentuje własne zdanie

Powyższe wymagania edukacyjne dotyczą programu nauczania zgodnego z obowiązującym podręcznikiem „Dziś i jutro” autorstwa Iwony Janickiej i Arkadiusza Janickiego.

I. Wiedza i rozumienie. Uczeń:

1. wyjaśnia podstawowe prawidłowości życia społecznego, w tym funkcjonowania grup społecznych oraz społeczności lokalnej i regionalnej oraz wspólnoty etnicznej i państwowej;
2. uzasadnia znaczenie procedur demokratycznych i stosuje je w życiu szkoły oraz grup, w których uczestniczy;
3. wyjaśnia znaczenie aktywności obywatelskiej;
4. przedstawia zasady ustroju Rzeczypospolitej Polskiej i podstawowe organy władz publicznych;
5. ma podstawową wiedzę na temat praw człowieka, środków masowego przekazu oraz wybranych spraw międzynarodowych;
6. wykorzystuje swą wiedzę do interpretacji wydarzeń życia społecznego, w tym publicznego.

II. Wykorzystanie i tworzenie informacji. Uczeń:

1. znajduje informacje na temat życia społecznego, w tym publicznego;
2. wykorzystuje informacje do tworzenia własnej wypowiedzi na temat wydarzeń z życia społecznego, w tym publicznego.

III. Rozumienie siebie oraz rozpoznawanie i rozwiązywanie problemów. Uczeń:

1. rozpoznaje własne potrzeby i potrzeby innych;
2. wyjaśnia związki między godnością a prawami, które mu przysługują;
3. przedstawia własne prawa i obowiązki;
4. powiększa treść własnej tożsamości lokalnej, regionalnej, etnicznej i obywatelskiej;
5. rozpoznaje przypadki łamania praw w swoim otoczeniu;
6. argumentuje zasadność postaw obywatelskich – m.in. odpowiedzialności, troski o dobro wspólne i tolerancji;
7. rozpoznaje problemy najbliższego otoczenia i szuka ich rozwiązań.

IV. Komunikowanie i współdziałanie. Uczeń:

1. komunikuje się w sprawach życia społecznego, w tym publicznego, oraz dyskutuje i przedstawia własne argumenty w wybranych sprawach tego typu;
2. rozpoznaje przypadki wymagające postaw asertywnych;
3. współpracuje z innymi – dzieli się zadaniami i wywiązuje się z nich;
4. wykazuje konieczność współdziałania w życiu społecznym i wyjaśnia istotę samorządności;
5. korzysta z prostych procedur oraz z możliwości, jakie stwarzają obywatelom instytucje życia publicznego – wskazuje, gdzie załatwić proste sprawy urzędowe.

2. SPOSOBY SPRAWDZANIA WIEDZY I UMIEJĘTNOŚCI

- 1) Pisemne formy sprawdzania wiedzy- sprawdziany - testy obejmują materiał z jednego działu i zawierają zadania o różnym stopniu trudności. Sprawdziany są zapowiadane z tygodniowym wyprzedzeniem i uczniowie mają możliwość poprawy oceny zgodnie ze statutem. Zakres materiału dotyczącego sprawdzianu podany jest w dzienniku elektronicznym. Ocena w formie stopnia 1 – 6.
- 2) Kartkówki są zapowiadane, obejmują zagadnienia do trzech ostatnich lekcji. Ocena w formie stopnia 1 –6.
- 3) Odpowiedzi ustne obejmują do 3 ostatnich tematów - sprawdzają poziom wiedzy faktograficznej, rozumowanie przyczynowo-skutkowe, sposób wypowiedzi, umiejętność porównywania i analizowania. Ocena w formie stopnia 1 – 6 lub poprzez informację zwrotną.
- 4) Projekty uczniowskie: projekty mogą mieć charakter indywidualny lub zespołowy i polegają na rozwiązaniu określonego problemu

Ocenie podlegają:

Kryterium	Opis
Poprawność merytoryczna	Zgodność projektu z tematem
Samodzielność pracy	Wkład własny ucznia
Nowatorskie podejście do tematu	Kreatywność uczniów
Współpraca w zespole	Zaangażowanie w realizację projektu
Prezentacja wyników	Sposób prezentacji wyników pracy

Z projektu edukacyjnego będzie wystawiana ocena wyrażona stopniem (1-6), ocena według w/w kryteriów.

5) Informacja zwrotna - uczniowie otrzymują informację zwrotną dotyczącą:

- poprawności wykonanych zadań,
- mocnych stron pracy ucznia,
- elementów wymagających poprawy,
- wskazówek do dalszej nauki

6) Dokumentowanie postępów ucznia: uczeń dokumentuje proces uczenia się poprzez:

- zeszyt przedmiotowy prowadzony systematycznie i starannie, ocena w formie informacji zwrotnej
- karty pracy,
- projekty,
- inne materiały przygotowane podczas zajęć.

Dokumentacja ta może stanowić element oceny pracy ucznia.

Umiejętności ucznia:

- umiejętność pracy w grupie,

- aktywność na lekcji,
- próba publicznych wystąpień np. na forum klasy,
- wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnej, samodzielne znajdowanie i wykorzystywanie informacji na temat życia publicznego
- umiejętność dyskusowania

3. KRYTERIA OCENIANIA BIEŻĄCEGO:

3A. Cel oceniania bieżącego – sprawdzenie i potwierdzenie postępów ucznia oraz udzielenie mu informacji zwrotnej na temat opanowania wiedzy i umiejętności. Ocena bieżąca w formie stopnia 1 – 6 lub informacji zwrotnej.

3 B. Zasady przeliczania punktów na oceny:

niedostateczny (1) 0 - 29 %

dopuszczający (2) 30 – 49 %

dostateczny (3) 50 – 69 %

dobry (4) 70– 84 %

bardzo dobry (5) 85 – 97 %

celujący (6) 98 – 100%

Prace pisemne oceniane są przez nauczyciela do 14 dni od ich napisania, po czym ocena jest przekazywana uczniowi i wpisywana do dziennika elektronicznego.

3C. Oceny z wiedzy o społeczeństwie w klasie VIII będą wystawiane w oparciu o wymagania edukacyjne. Uczeń musi mieć minimum trzy oceny bieżące w semestrze- w tym co najmniej jedną z pracy pisemnej.

3D. Wpisy w dzienniku elektronicznym i nieprzygotowanie ucznia .

- uczeń może być nieprzygotowany do lekcji z ważnej przyczyny podanej nauczycielowi przed lekcją i zaakceptowanej przez nauczyciel,. fakt ten jest odnotowany w dzienniku elektronicznym symbolem X i nie ma wpływu na ocenę z przedmiotu,
- brak wymaganych materiałów (BM) – uwzględniane wyłącznie przy ocenie z zachowania,

- użycie urządzeń elektronicznych bez zgody nauczyciela (T) - uwzględniane wyłącznie przy ocenie z zachowania, uczeń ma prawo korzystać z urządzeń elektronicznych wyłącznie za zgodą nauczyciela prowadzącego oraz z uwagi na stan zdrowia, na pisemny wniosek rodzica / opiekuna prawnego,
- nienapisany sprawdzian / kartkówka / test (U) – uczeń nie pisał bądź nie oddał pracy i ma obowiązek ją uzupełnić w możliwie najszybszym terminie ustalonym z nauczycielem, nieuzupełniony brak będzie skutkował oceną niedostateczną,
- wyjście z klasy podczas zajęć (W) – nie wpływa na ocenę z przedmiotu ani z zachowania,

3E. Uzupełnianie braków.

Uczeń, który był nieobecny na sprawdzianie, kartkówce, ma obowiązek napisania zaległej pracy w terminie ustalonym przez nauczyciela. Jeśli uczeń jest nieobecny na sprawdzianie, nauczyciel wpisuje do dziennika u i wyznacza drugi termin. Gdy uczeń nie zgłosi się w terminie wyznaczonym przez nauczyciela, pisze sprawdzian, kartkówkę na pierwszej lekcji, na której jest obecny.

3F. Dokumentacja oceniania ucznia – jest udostępniana jego rodzicom przez nauczyciela na terenie szkoły w terminie uzgodnionym przez obydwie strony.

4. ZASADY PONOWNEGO USTALANIA STOPNIA:

Uczeń ma prawo do poprawy każdej otrzymanej oceny bieżącej zgodnie z zasadami określonymi w Statucie szkoły.

a) Prawo do poprawy oceny: uczeń ma prawo do poprawy każdej otrzymanej oceny co najmniej jeden raz.

Poprawa powinna nastąpić w terminie do 2 tygodni od momentu oddania pracy przez nauczyciela, chyba że nauczyciel ustali inny termin wynikający z organizacji pracy klasy.

b) Forma poprawy: ponowne ustalenie oceny nie musi odbywać się w takiej samej formie jak pierwotne sprawdzenie wiedzy. Nauczyciel może zaproponować inną formę sprawdzenia wiedzy, np.:

- ponowne napisanie kartkówki lub sprawdzianu,
- przygotowanie projektu lub prezentacji,
- odpowiedź ustną.

Forma poprawy powinna umożliwiać sprawdzenie stopnia opanowania przez ucznia wymaganych wiadomości i umiejętności.

c) Ocena po poprawie: w dzienniku elektronicznym odnotowuje się cały proces poprawy oceny. Pod uwagę brana jest najwyższa uzyskana ocena.

d) Niesamodzielną pracę ucznia: w przypadku stwierdzenia niesamodzielnej pracy ucznia nauczyciel ma prawo:

- przerwać pracę ucznia,
- odnotować zdarzenie w dzienniku elektronicznym,
- wyznaczyć nowy termin wykonania pracy.

5. WARUNKI I TRYB OTRZYMANIA WYŻSZEJ NIŻ PRZEWIDYWANA ROCZNEJ OCENY KLASYFIKACYJNEJ:

Uczeń ma prawo ubiegać się o uzyskanie wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej zgodnie z zasadami określonymi w Statucie szkoły.

5A. Na miesiąc przed rocznym klasyfikacyjnym zebraniem rady pedagogicznej nauczyciel przedmiotu poinformuje ucznia oraz jego rodziców o przewidywanej dla niego rocznej ocenie niedostatecznej lub nieklasyfikowaniu.

5 B. Na dwa tygodnie przed rocznym klasyfikacyjnym zebraniem rady pedagogicznej nauczyciel informuje ucznia oraz jego rodziców o przewidywanej rocznej ocenie klasyfikacyjnej z przedmiotu za pośrednictwem dziennika elektronicznego.

5C. Informację o ocenach przewidywanych przekazuje się za pomocą dziennika elektronicznego. Uczeń ma prawo ubiegać się o uzyskanie wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej zgodnie z zasadami określonymi w Statucie szkoły.

5D. Śródroczna ocena klasyfikacyjna z danego przedmiotu jest ustalana najpóźniej w ostatnim dniu pierwszego śródroczna.

5E. Roczna ocena klasyfikacyjna z danego przedmiotu jest ustalana na 1 dzień roboczy przed rocznym klasyfikacyjnym zebraniem rady pedagogicznej.

5F. Informacja na temat śródrocznej oceny klasyfikacyjnej z przedmiotu zostanie przekazana uczniowi i jego rodzicom poprzez dziennik elektroniczny w terminie 3 dni roboczych od dnia jej ustalenia.

5G. Ustalona roczna ocena klasyfikacyjna nie może być niższa niż ocena przewidywana.

5H. Ustalenie wyższej niż przewidywana ocena roczna z danego przedmiotu jest możliwe dla każdego ucznia na warunkach uzgodnionych z nauczycielem prowadzącym na piśmie.

6. ZASADY DOTYCZĄCE PRAC DOMOWYCH, formy przekazywania informacji zwrotnej oraz zasady ustalania ocen bieżących z prac domowych.

Nauczyciel przekazuje uczniowi informację zwrotną dotyczącą wykonanej pracy domowej (co wykonał prawidłowo, co i w jaki sposób powinien poprawić) albo ustala z niej ocenę bieżącą.

Specyficzną formą długoterminowej pracy domowej ucznia są projekty edukacyjne, które będą oceniane pod względem poprawności merytorycznej, samodzielności pracy, nowatorskiego podejścia do tematu, współpracy w zespole i zaprezentowania wyników. Ocena będzie wyrażona stopniem (1-6).

Nauczyciel będzie monitorował systematyczność wykonywanych zadań (czyli wykonanie przez ucznia co najmniej 75% prac zadanych w danym roku szkolnym), które będzie uwzględniane przy ustalaniu rocznej oceny klasyfikacyjnej z wiedzy o społeczeństwie wyłącznie na korzyść ucznia.

7.ZASADY KORZYSTANIA ZE SZTUCZNEJ INTELIGENCJI

7A.Praca w całości albo w istotnej części wygenerowana przez narzędzie sztucznej inteligencji nie jest pracą samodzielną, niezależnie od tego, czy uczeń wprowadził do niej poprawki.

7B. Niedopuszczalne jest wykorzystanie narzędzia sztucznej inteligencji do:

- 1) napisania wypracowania, referatu albo innej pracy pisemnej oddawanej do oceny;
- 2) przygotowania prezentacji multimedialnej albo plakatu, w całości albo w części;

- 3) wykonania pracy domowej, pracy klasowej, projektu edukacyjnego albo pracy konkursowej;
- 4) udzielenia odpowiedzi na pytania zadane przez nauczyciela podczas zajęć, kartkówki albo sprawdzianu;
- 7) wygenerowania grafiki, ilustracji, zdjęcia albo materiału wideo wykorzystywanego w pracy ucznia.

7C. Ujawnienie korzystania nie powoduje obniżenia oceny ani żadnych innych negatywnych następstw dla ucznia. Nauczyciel wyznacza uczniowi nowy termin oraz formę wykonania pracy samodzielnie.